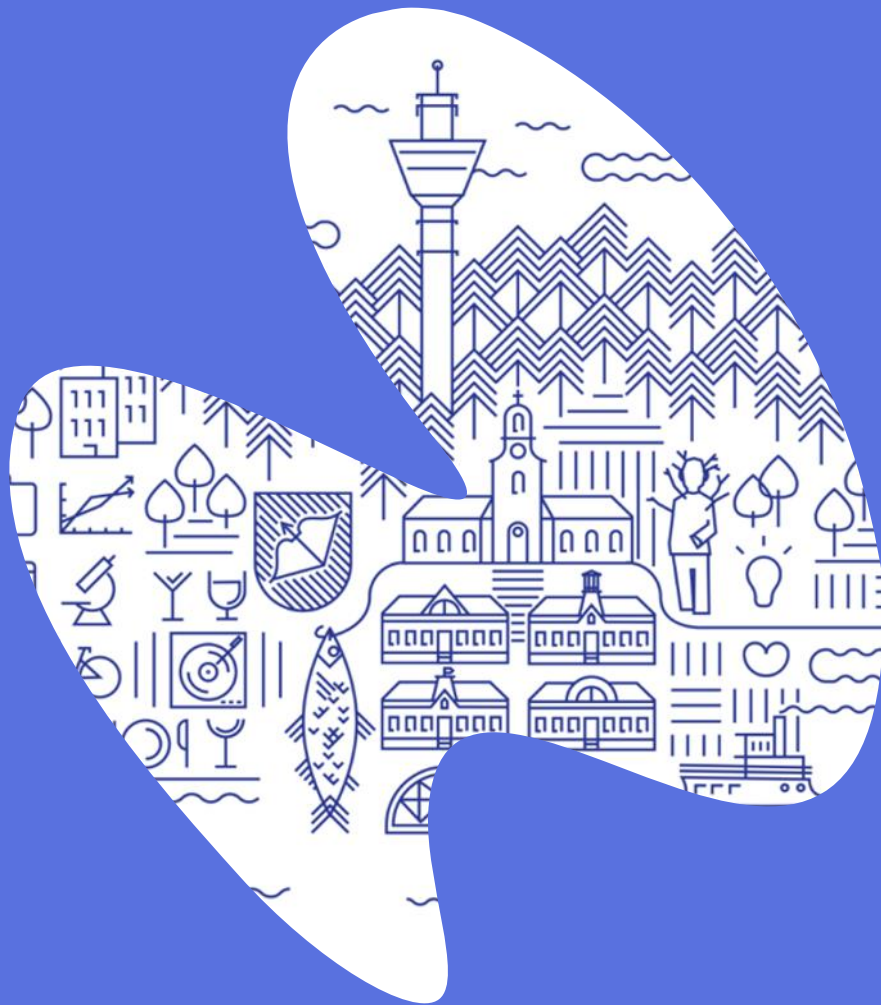

KUOPIO

KUOPION SEUDUN Kuopio + Siilinjärvi YRITYSTEN LIIKETOIMINTA 2023

KUOPION SEUDUN YRITYSTEN LIIKETOIMINTA

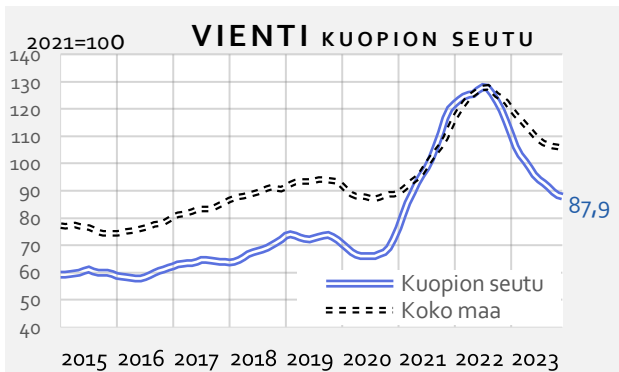
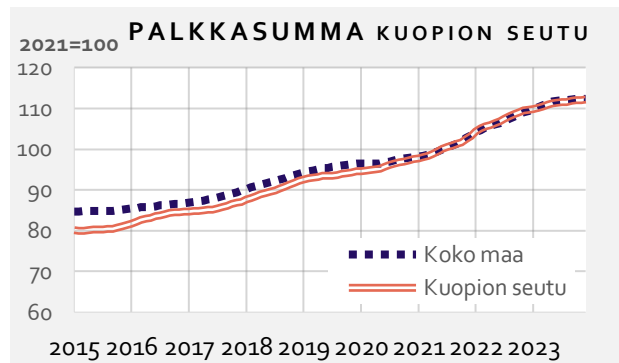
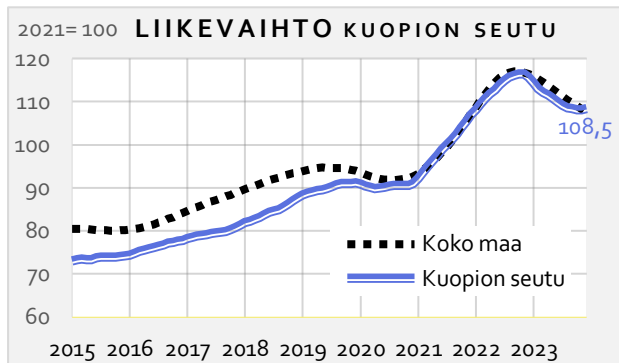
Liiketoiminnan trendit 2015 –2023

Vuonna 2023 Kuopion seudun, eli Kuopion ja Siilinjärven, yritysten liiketoiminnan kehitys muuttui kasvuvuosien jälkeen.

Yritysten **liikevaihto väheni noin 4 %** edelliseen vuoteen verrattuna. Mukana oli 5969 yrityksen tiedot. Koko maassa liikevaihto väheni 3,7 %.

Vienti sisältyy kokonaisliikevaihdon lukuihin. **Viennin osalta liikevaihto väheni 24,3 %.** Vientiä harjoittavia yrityksiä oli 1002. Koko maassa vientiliikevaihto väheni 11,4 %.

Palkkasumma sen sijaan kasvoi edelleen 3,5 %. Yrityksistä 4344 maksoi palkkoja. Palkkasumman kasvu koko maassa oli 4,6 %.

KUOPION SEUTU, Kuopio ja Siilinjärvi

(M€)	2019	2020	2021	2022	2023
Liikevaihto	7 167	7 143	7 964	9 112	8 743
Vienti	757	673	1 023	1 286	973
Palkkasumma	2 126	2 146	2 276	2 446	2 531
Vuosimuutokset (%)					
Liikevaihto	6,7	-1,3	11,5	14,4	-4,0
Vienti	11,2	-11,1	52,1	25,7	-24,3
Palkkasumma	3,9	1,0	6,0	7,5	3,5

Liikevaihdon kehitys Kuopion seudulla 2023

Kaikki toimialat huomioiden kehitys on samansuuntainen kuin koko maassa. Yritysten liikevaihto väheni 4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuopion seudun liikevaihdoltaan merkittävimmät toimialat ovat tukku- ja vähittäiskauppa 2 692 M€, rakentaminen 1 454 M€ ja teollisuus 1 390 M€. Kaupan ala kasvoi 1,3 %, mutta teollisuuden ja rakentamisen suhdanteet kääntyivät laskuun.

Matkailualan liikevaihto (249 M€) kasvoi 7,6 %. Liikevaihto on palautunut koronaa edeltävälle tasolla.

Lääke- ja terveysteknologia-alan liikevaihto (94 M€) kasvoi 4,8 %.

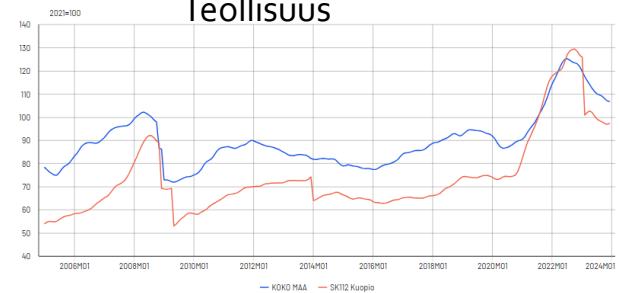
Liikevaihdon kehitys Kuopion seutukunnassa

Muutos ed. vuoteen (%)	2019	2020	2021	2022	2023
Kaikki toimialat	6,7	-1,3	11,5	14,4	-4,0
Tukku- ja väh.kauppa	3,1	1,8	6,9	6,4	1,3
Rakentaminen	7,1	2,6	6,0	16,8	-8,3
Teollisuus	7,3	-0,3	35,5	25,2	-19,4
Matkailuklusteri	7,7	-25,4	10,4	22,4	7,6
Lääke- ja terveysteknologia	11,9	15,5	18,3	-5,7	4,8

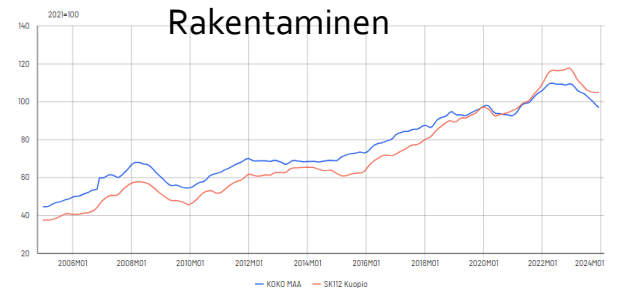
Liikevaihdon trendivertailu: Kuopion seutukunta ja koko maa 2005M01-2023M12
G Tukku- ja vähittäiskauppa: moottorialueiden ja moottoripyörien korjaus (45-47)

Liikevaihdon trendivertailu: Kuopion seutukunta ja koko maa 2005M01-2023M12
C Teollisuus (10-33)

Liikevaihdon trendivertailu: Kuopion seutukunta ja koko maa 2005M01-2023M12
F=23 Rakentamisen muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus

Viennin kehitys Kuopion seudulla

Vienti on osa liikevaihtoa

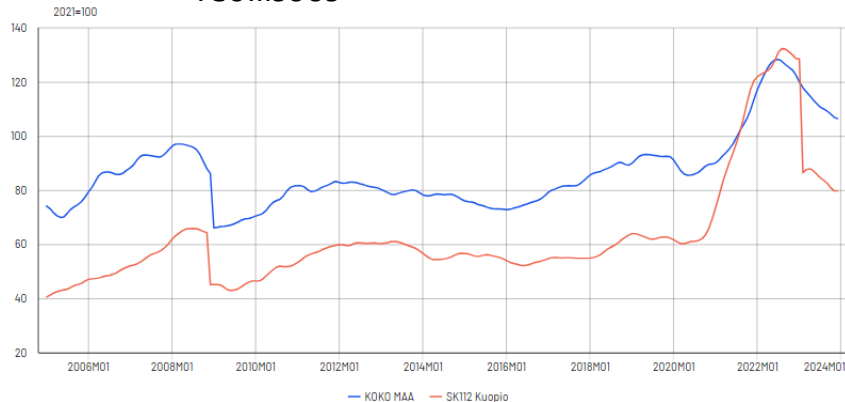
Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat epävarmuudet ovat näkyneet myös Kuopion seudun viennissä ja vuonna 2023 vienti kääntyi laskuun.

Merkittävänä uutena vientialana on lääke- ja terveysteknologia, jonka kasvu on ollut erityisesti vuosina 2020-2021 nopeaa ja alan kasvua on odotettavissa myös tulevaisuudessa. Yrityskertymä oli 22 kpl.

Viennin trendivertailu

C Teollisuus (10-33)

Teollisuus

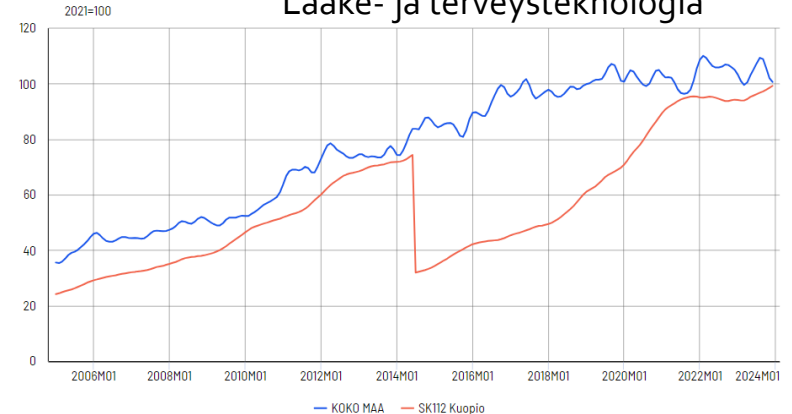

Viennin kehitys Kuopion seutukunnassa

Muutos ed.vuoteen (%)	2019	2020	2021	2022	2023
Kaikki toimialat	11,2	-11,1	52,1	25,7	-24,3
Teollisuus	8,4	-5,5	67,4	28,1	-31,4
josta metalliteollisuus	4,4	1,9	42,2	-4,7	0,7
Lääke- ja terveysteknologia	15,2	20,1	27,1	-6,7	-1,2

Lääke- ja terveysteknologia T8621

Lääke- ja terveysteknologia

Palkkasumman kehitys 2023

Palkkasumman kehitys Kuopion seudulla on ollut maltillista kasvua usean vuoden ajan. Vuonna 2023 kehitys hidastui hiukan ja vuosimuutos oli 3,5 %.

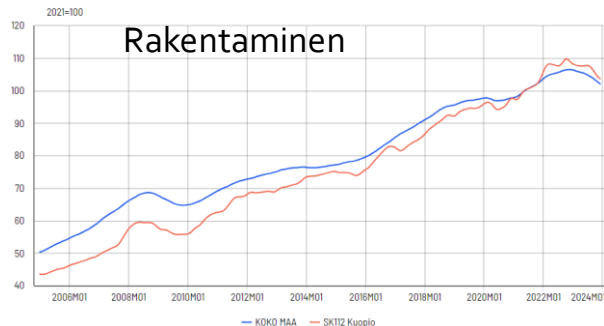
Palkkasummat olivat suurimmat seuraavilla toimialoilla: terveys- ja sosiaalipalvelut (546 M€), rakentaminen (259 M€), tukku- ja vähittäiskauppa (221 M€) ja teollisuus (213 M€). Rakentamisen osalta palkkasumma pieneni edelliseen vuoteen verrattuna 1,6 %. Muilla toimialoilla palkkasumma kasvoi maltillisesti.

Kuopion seudun työttömyysaste vuonna 2023 oli keskimäärin 9,8 %. Työttömyys kasvoi edellisvuodesta noin 434 henkilöllä eli 0,5 prosenttiyksikköä.

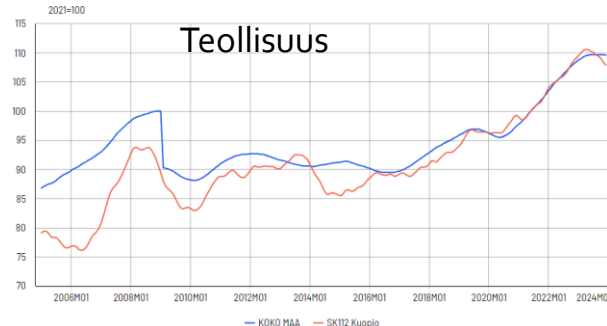
Palkkasumman kehitys Kuopion seutukunnassa

Muutos ed.vuoteen (%)	2019	2020	2021	2022	2023
Kaikki toimialat	3,9	1,0	6,0	7,5	3,5
Terveys- ja sos. palvelut	3,3	0,9	5,1	4,4	2,2
Rakentaminen	3,5	1,3	5,3	8,4	-1,6
Tukku- ja vähittäiskauppa	5,0	-0,2	6,1	5,6	1,6
Teollisuus	3,8	0	4,1	6,5	3,1

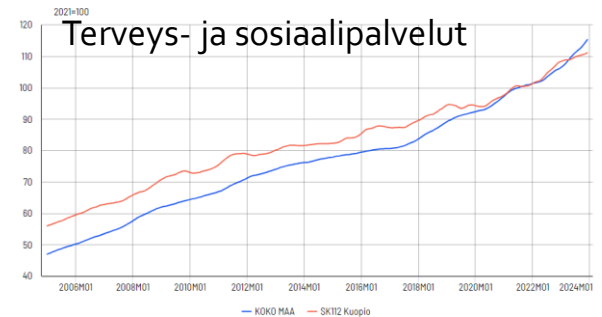
F+23 Rakentaminen+muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus

C Teollisuus (10-33)

0 Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)

Alueen tulevaisuuden näkymät

Ohessa poimintoja Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisusta ”Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2023”. Julkaisu on ELY-keskusten yhdessä muiden aluekehittäjien kanssa muodostama näkemys alueiden nykytilasta ja lähiajan näkymistä.

- Kuopion seudun menestyksen yhtenä osatekijänä on monipuolinen ja useampaan vahvaan toimialaan pohjautuva elinkeinorakenne.
- Alueen vahva elintarviketuotanto on keskeisessä asemassa kansallisen huoltovarmuuden näkökulmasta. Maakunnassa käynnistyy syksyllä 2023 myös turvallisuusklusterin rakentaminen, mikä sitoo yhteen kaikki keskeiset toimijat.
- Matkailun kehittäminen tulevaisuudessa saa uudet puitteet, kun Pohjois-Savo saa oman maakunnallisen matkailunedistämisorganisaation.
- Vihreän siirtymän kautta voi avautua merkittävää uutta liiketoimintaa.
- Kuopio oli Suomen toiseksi vetovoimaisin kaupunki kolmatta vuotta peräkkäin T-Median tekemässä kymmenen suurimman kaupungin Vetovoima ja pitovoima -tutkimuksessa alkuvuonna 2023.
- Kuopion seudun vetovoima on hyvä, ja kaupan, logistiikan ja teollisuuden alan toimitilojen ja yritystonttien kysyntä on edelleen vilkasta.
- Uusien rakennuslupahakemusten suhteen on jo selkeästi hiljaisempaa.
- Kuopion asemakaavaohjelma on hyvin vahvasti elinkeinopainotteinen. Savilahden kampusalueen rakentaminen etenee ja puolustusvoimien entiseen luolastoon rakennettava liikunta- ja tapahtumakeskus avataan vuonna 2024.

Lähde: Tilastokeskuksen Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Asiakaskohtaisen suhdannepalvelun tuottamat kuukausitason indeksit mittaavat tarkasteltavan muuttujan **muutosta** suhteutettuna perusvuoden tasoon. Indeksisarjoissa käytetään perusvuotta 2021 (2021=100). Tilaston lähdeaineistona on verohallinnon oma-aloitteisten verojen aineisto (OAV-aineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen suoraa tiedonkeruuta sekä vuositilastoja.

Indeksien laskenta perustuu muutosestimointiin ja laskennassa käytetään ns. paneelimenetelmää. Menetelmässä vertaillaan tarkasteltavan kuukauden ja edellisen vuoden vastaavan kuukauden vertailukelpoisia havaintoja huomioimalla muun muassa yritysjärjestelyt ja kirjanpitoon liittyvät raportointikäytännön muutokset. Aineisto kattaa myös aloittaneet ja lopettaneet yritykset.

Trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä trendikuvaajan loppuosa muuttuu usein tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen. Trendin rinnalla kannattaa tutkia myös alkuperäisen indeksin käyttäytymistä. Trendikuvaaja soveltuu hyvin myös eri toimialojen sekä alueiden väliseen vertailuun.